

دانشکده فنی و حرفه ای دختران یزد

حضرت رقیه (س)

حسابداری پیشرفته ۲

مدرس: سمانه خضری یزدی

جلسہ ششم

ادامه روش ارزش ویژه:

۵- ثبت استهلاک تفاوت ها:

** در آمد حاصل از سرمایه گذاری

** سرمایه گذاری در سهام شرکت فرعی

سرمایه گذاری در سهام شرکت فرعی

** سهم اصلی از سود توزیعی شرکت فرعی	** قیمت تمام شده
** استهلاک تفاوت ها	** سهم اصلی از سود خالص فرعی
	** مانده سرمایه گذاری که در ترازنامه شرکت اصلی گزارش می شود

درآمد حاصل از سرمایه گذاری

** سهم اصلی از سود خالص فرعی	** استهلاک تفاوت ها
** مانده درآمد سرمایه گذاری که در صورت سود و زیان شرکت اصلی گزارش می شود	

استهلاک تفاوت ها - سهم اصلی از سود توزیعی فرعی - سهم اصلی از سود خالص فرعی + مانده اول سرمایه گذاری = مانده حساب سرمایه گذاری طبق روش ارزش ویژه در پایان دوره

استهلاک تفاوت ها - سهم شرکت اصلی از سود خالص فرعی = مانده حساب درآمد حاصل از سرمایه گذاری طبق روش ارزش ویژه

مثال:

شرکت هما ۴۰٪ سهام شرکت نگار را در ابتدای سال ۸۰ به مبلغ ۵۰ میلیون ریال تحصیل نمود. در این تاریخ ارزش ویژه شرکت نگار ۹۰ میلیون ریال بود، همچنین ارزش منصفانه و دفتری دارایی ها و بدهی های شرکت نگار مساوی بود بجز دو مورد بشرح زیر:

۱- ارزش منصفانه زمین ۴ میلیون ریال بیشتر از ارزش دفتری آن بود و در سال ۸۴ بفروش رسید.

۲- ارزش منصفانه ساختمان ۱۶ میلیون ریال بیشتر از ارزش دفتری آن بود و عمر مفید باقیمانده ساختمان در تاریخ تحصیل ۸ سال بود.

فرض کنید در طی سال ۸۰ سود خالص گزارش شده نگار ۵۰ میلیون ریال و سود توزیع شده این شرکت معادل ۲۰ میلیون ریال بوده باشد.

مطلوبست:

(الف) محاسبه سرقفلی

(ب) تهیه جدول استهلاک تفاوت ها برای ۵ سال (سرقفلی در صورت وجود ۶ ساله مستهلک شود)

(ج) انجام ثبت های لازم در دفاتر شرکت هما از بابت سرمایه گذاری به روش ارزش ویژه و تعیین مانده حساب سرمایه گذاری و درآمد سرمایه گذاری جهت ارائه در صورتهای مالی شرکت هما با استفاده از حسابهای T و فرمول.

(د) اگر شرکت هما از روش بهای تمام شده استفاده نماید مانده حساب سرمایه گذاری و درآمد حاصل از سرمایه گذاری جهت ارائه در صورتهای مالی هما چقدر خواهد بود؟

۵۰ = بهای تمام شده ترکیب

۹۰ = ارزش ویژه شرکت نگار = ارزش دفتری خالص دارایی های نگار

۱۱۰ = ارزش منصفانه خالص دارایی های نگار = ۹۰ + ۴ + ۱۶

۶ = سرقفلی = ۵۰ - (۱۱۰ *٪۴۰)

جدول استهلاک تفاوت ها

ب)

شرح	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴
زمین	-	-	-	-	۴
ساختمان	۱۶/۸=۲	۲	۲	۲	۲
سرقفلی	۶/۶=۱	۱	۱	۱	۱
جمع	۳	۳	۳	۳	۷

نکته:

- در مورد تفاوتها، زمین در سالی که به فروش می رسد کل تفاوت آن مستهلک می گردد. دارایی های استهلاک پذیر مانند ساختمان در طی عمر مفید باقیمانده مستهلک میشود. موجودی کالا در سالی که به فروش می رسد کل تفاوت آن مستهلک می شود و اگر روش ارزیابی آن FIFO باشد فرض بر این است که در سال اول فروخته شده بنابراین کل تفاوت آن در سال اول مستهلک می شود.

- طبق استاندارد ایران سرقفلی طی دوره حداکثر ۲۰ سال مستهلک می گردد.

(ج)

۱- تحصیل سرمایه گذاری:

۵۰ سرمایه گذاری در سهام شرکت نگار

۵۰ وجه نقد

۲- گزارش سود خالص توسط شرکت نگار:

۲۰ سرمایه گذاری در سهام شرکت نگار

۲۰ درآمد حاصل از سرمایه گذاری

۳- تصویب و دریافت سود سهام:

۸ وجه نقد/سود سهام دریافتنی

۸ سرمایه گذاری در سهام شرکت نگار

$$۵۰ * \frac{۴۰}{۱۰۰} = ۲۰$$

$$۲۰ * \frac{۴۰}{۱۰۰} = ۸$$

۴- ثبت استهلاک تفاوت ها:

درآمد حاصل از سرمایه گذاری ۳

سرمایه گذاری در سهام شرکت نگار ۳

سرمایه گذاری در سهام شرکت نگار		درآمد حاصل از سرمایه گذاری	
۸	۵۰	۲۰	۳
۳	۲۰		
	<u>۵۹</u>	<u>۱۷</u>	

$$\underline{۵۹} = ۵۰ + ۲۰ - ۸ - ۳ = \text{مانده سرمایه گذاری در سهام نگار}$$

$$\underline{۱۷} = ۲۰ - ۳ = \text{درآمد سرمایه گذاری در سهام نگار}$$

$$۵۰ = \text{مانده سرمایه گذاری در سهام نگار}$$

(د)

$$۸ = ۲۰ * ۴۰\% = \text{درآمد سرمایه گذاری در سهام نگار}$$

مثال:

شرکت الف در ابتدای سال ۸۴ معادل ۳۰٪ سهام شرکت ب را به مبلغ ۵۰ میلیون ریال تحصیل نمود. حقوق صاحبان سهام شرکت ب در تاریخ تحصیل ۱۰۰ میلیون ریال و ارزش منصفانه و دفتری دارایی ها و بدهیهای شرکت ب مساوی می باشد بجز دو مورد بشرح زیر:

۱- اضافه ارزش منصفانه ساختمان نسبت به ارزش دفتری ۳۰ میلیون ریال (عمر مفید ساختمان ۱۰ سال)

۲- اضافه ارزش منصفانه موجودی کالا نسبت به ارزش دفتری ۱۰ میلیون ریال (روش FIFO)

فرض کنید در سال اول تحصیل سود خالص شرکت ب معادل ۵۰ میلیون ریال و سود توزیع شده این شرکت معادل ۳۰ میلیون ریال بوده است.

مطلوبست:

الف) محاسبه سرقفلی

ب) تهیه جدول استهلاک تفاوت ها برای ۳ سال (سرقفلی در صورت وجود ۸ ساله مستهلک شود)

ج) انجام ثبت های لازم در دفتر شرکت الف از بابت سرمایه گذاری به روش ارزش ویژه و تعیین مانده حساب سرمایه گذاری و درآمد سرمایه گذاری جهت ارائه در صورتهای مالی شرکت الف با استفاده از حسابهای T و فرمول.

د) اگر شرکت الف از روش بهای تمام شده استفاده نماید ثبت های لازم را انجام و مانده حساب سرمایه گذاری و درآمد حاصل از سرمایه گذاری جهت ارائه در صورتهای مالی الف چقدر خواهد بود؟

هـ) فرض کنید در سال ۸۵ و ۸۶ شرکت ب معادل ۶۰ و ۸۰ میلیون ریال سود خالص گزارش نموده و معادل ۳۰ و ۷۰ میلیون ریال سود خالص توزیع نموده است. مانده حساب سرمایه گذاری و درآمد حاصل از سرمایه گذاری جهت انعکاس در ترازنامه شرکت الف در پایان سال ۸۵ و ۸۶ با فرض بکارگیری روش ارزش ویژه چقدر خواهد بود؟

